

Sygn. akt XXI Pa 197/19

Sygn. akt XXI Pa 636/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Kochan (spr.)
Sędziowie:	SO Ewa Wronka SR del. Katarzyna Szaniawska-Stejblis
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Strynowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 czerwca 2019 r. w W.

sprawy z powództwa G. K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o odszkodowanie

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 16 lipca 2015 roku sygn. akt VII P 352/15

oraz z powództwa G. K.

przeciwko (...)” z siedzibą w W.

o odszkodowanie

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 13 listopada 2018 roku sygn. akt VII P 375/17

1. uchyla zaskarżony wyrok z 16 lipca 2015 roku w punktach II i IV i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Żoliborza VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu w instancji odwoławczej,

2. oddala apelację (...)” z siedzibą w W. od wyroku z 13 listopada 2018 r.

3. zasądza od (...)” z siedzibą w W. na rzecz G. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

Sygn. akt XXI Pa 197/19

Sygn. akt XXI Pa 636/16

UZASADNIENIE

1. *stanowiska stron*

G. K. w pozwie z 2 marca 2015 r. (data nadania w placówce pocztowej) skierowanym przeciwko (...)” z siedzibą w W. wniósł o: zasądzenie kwoty 45.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

G. K. w pozwie z 4 marca 2015 r. (data nadania w placówce pocztowej) skierowanym przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniósł o: zasądzenie kwoty 3000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, zasądzenie zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

1. *wyrok Sądu I instancji w sprawie XXI Pa 636/16*

Wyrokiem z 16 lipca 2015 r. (sygn. akt VII P 352/15) Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza w W. VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie I sentencji wyroku zasądził od pozwanej (...)” w W. na rzecz powoda G. K. kwotę 45.000 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie wraz z odsetkami ustawowymi od 14 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty; w punkcie II zasądził od pozwanej (...) sp. z o.o. w W. na rzecz powoda G. K. kwotę 3000 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie wraz z odsetkami ustawowymi od 14 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty; w punkcie III zasądził od pozwanej (...) w W. na rzecz powoda G. K. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie IV zasądził od pozwanej (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz powoda G. K. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie V na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 35 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć od pozwanej (...)” w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Warszawy–Żoliborza w W. kwotę 2250 zł tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić; w punkcie VI na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 35 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć od pozwanej (...) sp. z o.o. w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Warszawy–Żoliborza w W. kwotę 150 zł tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić; w punkcie VII nadał wyrokowi z urzędu w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda to jest do kwoty (...) zł oraz w punkcie VIII nadał wyrokowi z urzędu w punkcie II rygor natychmiastowej wykonalności w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda to jest do kwoty (...) zł.

2. *postępowanie w sprawie XXI Pa 636/16*

Postanowieniem z 21 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zawiesił postępowanie apelacyjne wobec (...) sp. z o.o. w W. na podstawie art. 174 § 1 pkt 2 k.p.c. (k. 332-333)

Wyrokiem częściowym z 30 marca 2017 r. (sygn. akt XXI Pa 636/16) Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy–Żoliborza w W. VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 16 lipca 2015 r., uchylił zaskarżony wyrok w punktach I i III sprawę

przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Żoliborza VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W., pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu w instancji odwoławczej.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że apelacja strony pozwanej (...) w W. okazała się zasadna wskazując, że nie została rozpoznana przez Sąd I instancji istota sprawy. Sąd Okręgowy zaznaczył, że Sąd Rejonowy pozbawił stronę pozwaną możliwości wykazania, że zachowała termin do złożenia oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy z powodem bez zachowania okresu wypowiedzenia, jak również że wskazane w nim przyczyny, były konkretne i prawdziwe. Jak podkreślił Sąd Okręgowy, Sąd Rejonowy powinien rozważyć przydatność zawnioskowanych przez stronę pozwaną dowodów dla ustalenia faktów istotnych dla rozpoznania sprawy i dopiero po przeprowadzeniu rozważań w tym zakresie podjąć decyzję co do ich oddalenia bądź przeprowadzenia. Ponadto przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd I instancji powinien w oparciu o inicjatywę dowodową stron dokonać ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy a następnie przeprowadzić wszechstronną analizę i ocenę zgromadzonego materiału dowodowego.

W piśmie procesowym z 22 czerwca 2017 r.(...) w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Postanowieniem z 9 maja 2019 r. Sąd Okręgowy w Warszawie podjął zawieszono postępowanie wobec (...) sp. z o.o. w W.. (k. 653)

2. ustalenia stanu faktycznego Sądu Rejonowego w sprawie XXI 636/16

G. K. był zatrudniony w (...) w W. w okresie od 1 lutego 2008 r. do 19 lutego 2015 r., w tym w okresie od 1 lutego 2008 r. do 30 listopada 2010 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie od 1 grudnia 2010 r. do 29 marca 2012 r. w wymiarze czasu pracy 1/5 etatu i w okresie od 30 marca 2012 r. do 19 lutego 2015 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. W okresie zatrudnienia powód wykonywał pracę na stanowisku specjalisty ds. analiz ekonomiczno-finansowych i rozwoju od 1 lutego 2008 r. do 11 marca 2010 r., członka zarządu od 12 marca 2010 r. do 29 marca 2012 r., prezesa zarządu od 30 marca 2012 r. do 19 lutego 2015 r.

Pracodawca w piśmie z 19 lutego 2015 r. rozwiązał umowę o pracę zawartą z pracownikiem bez zachowania okresu wypowiedzenia, jako przyczynę wskazując ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, które miało polegać na: (-) doprowadzeniu spółdzielni do utraty płynności finansowej, a także braku perspektyw rozwoju działalności, w szczególności doprowadzenie do utraty płynności finansowej pomimo sprzedaży części majątku spółdzielni, czego skutkiem miała być niemożliwość dokonywania wypłat na rzecz pracowników spółdzielni oraz ogromne zaległości w regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów; (-) świadomym wprowadzaniu członków spółdzielni i rady nadzorczej w błąd poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności w tym dotyczących nieuregulowania wielotysięcznych zobowiązań z narażeniem przez to ekonomicznego interesu i bezpieczeństwa prawnego spółdzielni, w tym również podanie nieprawidłowych danych obejmujących daty wpływu środków pieniężnych dokonywanych transakcji (sprawa sprzedaży Przychodni przy ul. (...) w W.). Pracownik został poinformowany, że w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisma rozwiązującego umowę o pracę przysługiwało powodowi prawo wniesienia odwołania do sądu pracy.

Pracownik potwierdził odbiór pisma rozwiązującego umowę o pracę własnoręcznym podpisem 19 lutego 2015 r.

M. K. był wiceprzewodniczącym i członkiem rady nadzorczej spółdzielni w latach 2011-2015. Ponadto był zatrudniony na stanowisku inspektora ochrony od 1995 roku do maja 2015 roku. Od września 2014 r. był na zwolnieniu lekarskim.

Sytuacja finansowa spółdzielni była przedstawiana przez G. K. na posiedzeniach rady nadzorczej. Przewodnicząca rady nadzorczej E. O. była informowana przez G. K. i przez główną księgową o sytuacji finansowej spółdzielni. G. K. nigdy nie odmówił uczestnictwa w posiedzeniach rady nadzorczej, odpowiadał na pytania i przedstawiał żądane informacje. Członkowie rady nadzorczej głosowali za sprzedażą nieruchomości przy ul. (...). Nie było umowy przedwstępnej na posiedzeniu. Sprawę referował G. K. i przewodnicząca rady nadzorczej E. O..

K. K. (1) był członkiem spółdzielni od marca 1991 r. Jednocześnie był zatrudniony od marca 1991 r. w tym od 2,5 roku na stanowisku kierownika działu administracyjnego. Umowa przedwstępna była w dziale administracyjnym od grudnia 2014 roku. W połowie lutego 2015 roku przewodnicząca rady nadzorczej E. O. przysłała zapoznać się z umową i dostała do niej dostęp. Nie było polecenia utrudniania dostępu do umowy przedwstępnej.

Wypłata za styczeń 2015 roku była dokonana 10 lutego 2015 r., a termin wypłaty był do 31 stycznia 2015 r.

K. K. (2) nie uczestniczył w posiedzeniach rady nadzorczej, nie przetrzymywał dokumentów. Umowa przedwstępna nie była objęta klauzulą tajności. K. K. (2) nie dostał polecenia, że ma informować wszystkich, że umowa przedwstępna była dostępna w dziale administracyjnym. Pracownicy nie byli poinformowani, że wypłata będzie opóźniona.

G. K. był zatrudniony w (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w okresie od 1 grudnia 2010 r. do 11 kwietnia 2012 r. i od 15 lipca 2013 r. do 19 lutego 2015 r. na stanowisku prezesa zarządu, w tym w okresie od 1 grudnia 2010 r. do 11 kwietnia 2012 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie od 15 lipca 2013 r. do 31 grudnia 2014 r. w wymiarze czasu pracy ¼ etatu i w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 19 lutego 2015 r. w wymiarze czasu pracy ¾ etatu.

Pracodawca w piśmie z 19 lutego 2015 r. rozwiązał umowę o pracę zawartą z pracownikiem bez zachowania okresu wypowiedzenia, jako przyczynę wskazując ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, które miało polegać na:

(-) doprowadzeniu U. do utraty płynności finansowej, a także braku perspektyw rozwoju działalności, czego skutkiem miała być niemożliwość dokonywania wypłat na rzecz pracowników spółki oraz zaległości w regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów;

(-) świadomym wprowadzaniu pracowników U. w błąd poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności w tym dotyczących nieuregulowania zobowiązań finansowych z narażeniem przez to ekonomicznego interesu i bezpieczeństwa (...) spółki (...).

Pracownik został poinformowany, że w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisma rozwiązującego umowę o pracę przysługiwało mu prawo wniesienia odwołania do sądu pracy.

Pracownik potwierdził odbiór pisma rozwiązującego umowę o pracę własnoręcznym podpisem 19 lutego 2015 r.

U. A. w okresie od stycznia 2014 r. do września 2014 r. świadczyła usługi księgowe na rzecz (...) sp. z o.o. w W., która wykazywała malejącą stratę. W 2013 r. działalność była zakończona stratą. W 2014 r. strata nie rosła. Co miesiąc były robione zestawienia.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił przede wszystkim na podstawie złożonych do akt dokumentów w tym akt osobowych powoda i zeznań świadków. Dokumenty przedłożone przez strony niniejszego postępowania stanowią materiał dowodowy obiektywny, w pełni wiarygodny, ich autentyczność i treść nie została skutecznie podważona przez żadną ze stron, co skutkowało uznaniem przez Sąd wszystkich złożonych dokumentów za w pełni wartościowy materiał dowodowy. Sąd uznał za wiarygodne zeznania wszystkich przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków w zakresie zgodnym z ustalonym stanem faktycznym. Ich zeznania są zdaniem Sądu przekonujące i szczerze. Jednakże tylko w zakresie faktów, lecz nie ocen. Dowód ze świadka jest źródłem faktów (art. 258 kodeksu postępowania cywilnego). Nie zostały ujawnione żadne dowody świadczące o tym, żeby którykolwiek z przesłuchanych świadków miał jakikolwiek interes w zeznaniu nieprawdy. Okolicznością taką nie może być wyłącznie fakt zatrudnienia świadków w pozwanych zakładach pracy aktualnie bądź w przeszłości.

Przewodniczący zarządzeniem z 18 maja 2015 r. zwrócił odpowiedź na pozew obu pozwanych pracodawców na podstawie art. 132 § 1 k.p.c., albowiem pełnomocnik pozwanych pracodawców nie dołączył do odpowiedzi na pozwy dowodu doręczenia albo dowodu wysłania odpowiedzi na pozwy do pełnomocnika powoda, który był wskazany w pozwach, a w toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz radca Prokuraturii Generalnej Skarbu

Państwa doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. Do pisma procesowego wniesionego do sądu dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku (art. 132 § 1 k.p.c.). Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu (art. 130 § 2 zdanie 2 k.p.c.). Oznacza to, że wobec zwrócenia odpowiedzi na pozew nie mogły być uwzględnione dowody zgłoszone w odpowiedzi na pozew.

Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba, że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo, że występują inne wyjątkowe okoliczności (art. 207 § 6 k.p.c.). Strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej (art. 217 § 1 k.p.c.). Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba, że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo, że występują inne wyjątkowe okoliczności (art. 217 § 2 k.p.c.). Na rozprawie 16 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy pominął spóźnione dowody zgłoszone przez stronę pozwaną w piśmie procesowym z dnia 30 czerwca 2015 r. (protokół rozprawy, w aktach sprawy), albowiem strona pozwana w żaden sposób nie uprawdopodobniła, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo, że występują inne wyjątkowe okoliczności.

3. ocena prawna Sądu Rejonowego w sprawie XXI Pa 636/19

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że powództwo G. K. jest uzasadnione.

Sąd Rejonowy wskazał, że przyczyny uzasadniające rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia zostały sformułowane przez pozwanego pracodawcę w sposób niedostatecznie konkretny i zrozumiały dla powoda, który nie wiedział, na czym miało polegać rzekome doprowadzenie zarówno pozwanej spółdzielni jak i pozwanej spółki do utraty płynności finansowej, a także braku perspektyw rozwoju działalności ani kogo rzekomo miał świadomie wprowadzić w błąd poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności, w tym dotyczących nieuregulowania zobowiązań z narażeniem przez to ekonomicznego interesu i bezpieczeństwa prawnego zarówno pozwanej spółdzielni, jak i pozwanej spółki.

W ocenie Sądu Rejonowego z okoliczności sprawy wynika, że szczegółowe motywy zwolnienia nie były powodowi znane. Niezrozumienie przyczyn wypowiedzenia wynika zarówno z uzasadnienia pozwu jak i z przesłuchania świadków, którzy nie potwierdzili zarzutów stawianych powodowi. Dlatego Sąd Rejonowy uznał, że pozwani pracodawcy naruszyli przepis art. 30 § 4 k.p., co spowodowało nabycie przez powoda roszczeń z art. 56 § 1 k.p.

Sąd Rejonowy uznał nadto, że pozwani przekroczyli termin określony w art. 52 § 2 k.p., albowiem z zeznań świadków wynika, że okoliczności rzekomo uzasadniające rozwiązanie umów o pracę zawartych z powodem były znane obu pozwany pracodawcom znacznie wcześniej niż w okresie 1 miesiąca poprzedzającego wręczenie powodowi oświadczeń pisemnych pozwanych pracodawców o rozwiązaniu umów o pracę zawartych z powodem bez wypowiedzenia. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że powód na bieżąco informował radę nadzorczą pozwanej spółdzielni o sytuacji finansowej zarówno pozwanej spółdzielni, jak i pozwanej spółki, której jedynym współnikiem była pozwana spółdzielnia. Dlatego Sąd Rejonowy uznał, że pozwani pracodawcy naruszyli przepis art. 52 § 2 k.p., co spowodowało nabycie przez powoda roszczeń z art. 56 § 1 k.p.

Sąd Rejonowy wskazał, że pozwany pracodawca nie udowodnił, że powód swoim zachowaniem dopuścił się ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że powód nigdy nie odmawiał uczestnictwa w posiedzeniach rady nadzorczej, której przedstawiał sytuację finansową zarówno pozwanej spółdzielni, jak i pozwanej spółki, której jedynym współnikiem była pozwana spółdzielnia, a rada nadzorcza zgodziła się na sprzedaż nieruchomości przy ul. (...). Ponadto faktycznie doszło do opóźnienia w wypłacie wynagrodzeń pracownikom za styczeń 2015 roku, ale nie można w tej jednej sytuacji mówić o „niemożliwości dokonywania wypłat na

rzecz pracowników”, bo jest to nadużycie, albowiem miało miejsce jedynie jednorazowe dziesięciodniowe opóźnienie. Pozwany pracodawca nie udowodnił, na czym miało polegać i kogo miało dotyczyć rzekome świadome wprowadzanie w błąd poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności w tym dotyczących nieuregulowania zobowiązań z narażeniem przez to ekonomicznego interesu i bezpieczeństwa prawnego zarówno pozwanej spółdzielni, jak i pozwanej spółki, której jedynym wspólnikiem była pozwana spółdzielnia, ani na czym miało polegać rzekome doprowadzenie zarówno pozwanej spółdzielni, jak i pozwanej spółki, której jedynym wspólnikiem była pozwana spółdzielnia do utraty płynności, a także braku perspektyw rozwoju działalności.

Sąd Rejonowy uznał, że pozwani pracodawcy wskazując nieprawdziwe przyczyny rozwiązania umów o pracę zawartych z powodem nadużyli swojego prawa i naruszyli zasady współzycia społecznego w tym zasadę lojalności pracodawcy wobec pracownika, albowiem pozwani pracodawcy nie wysłuchali powoda przed wręczeniem mu pism rozwiązujących umowy o pracę ani nie przedstawili żadnych dowodów rzekomego doprowadzenia przez powoda zarówno pozwanej spółdzielni, jak i pozwanej spółki, której jedynym wspólnikiem była pozwana spółdzielnia do utraty płynności, a także braku perspektyw rozwoju działalności. Takim wiarygodnym dowodem mogłaby być opinia biegłego rewidenta.

Odszkodowanie, o którym mowa w art. 56 k.p., przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. Jeżeli rozwiązano umowę o pracę, zawartą na czas określony albo na czas wykonania określonej pracy, odszkodowanie przysługuje w wysokości wynagrodzenia za czas, do którego umowa miała trwać, nie więcej jednak niż za 3 miesiące (art. 58 kodeksu pracy). Wynagrodzenie powoda w (...)” z siedzibą w W. wynosiło (...) zł miesięcznie. Natomiast wynagrodzenie powoda w (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wynosiło (...) zł miesięcznie. Okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest uzależniony od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy i wynosi: 1) 2 tygodnie, jeżeli pracownik był zatrudniony krócej niż 6 miesięcy, 2) 1 miesiąc, jeżeli pracownik był zatrudniony, co najmniej 6 miesięcy, 3) 3 miesiące, jeżeli pracownik był zatrudniony, co najmniej 3 lata (art. 36 § 1 k.p.). Ponieważ powód był zatrudniony zarówno w (...)” z siedzibą w W. jak i w (...) sp. z o.o. w W. ponad 3 lata na podstawie umów o pracę zawartych na czas nieokreślony, zatem okres wypowiedzenia umów o pracę zawartych z oboma pozwanymi pracodawcami wynosił 3 miesiące (art. 36 § 1 pkt 3 k.p.). Oznacza to, że powód mógł domagać się odszkodowania na podstawie przepisu art. 58 k.p. od pozwanej (...)” z siedzibą w W. w wysokości 45.000 zł, a od pozwanej (...) sp. z o.o. w W. w wysokości 3000 zł.

Powód domagał się odsetek ustawowych od obu pozwanych pracodawców za okres od dnia doręczenia odpisów pozwów do dnia zapłaty. Odpisy pozwów zostały doręczone pozwanym pracodawcom 14 kwietnia 2015 r. Zatem powód mógł żądać odsetek za czas opóźnienia od 14 kwietnia 2015 r., kiedy żądania zapłaty odszkodowań wraz z odsetkami ustawowymi doszły do pozwanych pracodawców w taki sposób, że mogli zapoznać się z ich treścią (art. 61 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Rejonowy w pkt II sentencji wyroku zasądził od (...) sp. z o.o. w W. na rzecz G. K. kwotę 3000 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie wraz z odsetkami ustawowymi od 14 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy w pkt IV sentencji wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 35 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć od pozwanej (...)” w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w W. kwotę 2250 zł tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić (45.000 zł x 5%), a w pkt VI sentencji wyroku na podstawie art. 113 ust. 1 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 35 w zw. z art. 13 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć od pozwanej (...) sp. z o.o. w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu – Rejonowego dla W.-Ż. w W. kwotę 150 zł tytułem opłaty od pozwu, której powód nie miał obowiązku uiścić (3000 zł x 5%).

4. apelacja pozwanej (...) sp. z o.o. w sprawie XX Pa 636/16

Pozwana (...) sp. z o.o. w W. zaskarżyła powyższy wyrok w części, tj. w pkt II, IV, VI i VIII, zarzucając:

- 1) nieważność postępowania, gdyż od 7 kwietnia 2015 r., w tym również w dniu wydania zaskarżonego wyroku, pozwana nie miała organu powołanego do jej reprezentowania;
- 2) naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c., poprzez bezpodstawne przyjęcie, że wszystkie wnioski dowodowe złożone przez pozwaną są spóźnione, a w konsekwencji - pominięcie wszystkich wniosków dowodowych pozwanej, podczas gdy przeprowadzenie dowodów wskazanych przez pozwaną było niezbędne dla prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i nie spowodowałyby zwłoki w rozpoznaniu sprawy;
- 3) naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 227 k.p.c. w zw. z art. 217 § 3 k.p.c., poprzez pominięcie wniosków dowodowych pozwanej, w sytuacji gdy okoliczności sporne sprawy nie zostały dostatecznie wyjaśnione, co w konsekwencji doprowadziło do nierozpoznania sprawy co do istoty i zastosowania przepisów prawa materialnego bez wyjaśnienia warstwy faktycznej umożliwiającej jego aplikację;
- 4) naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 299 k.p.c., poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron w sytuacji, gdy w sprawie pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla jej rozstrzygnięcia;
- 5) naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 233 § 1 k.p.c., poprzez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczeniem życiowym ocenę materiału dowodowego, to jest zeznań świadka U. A., polegającą na przyjęciu, że potwierdzają one ustalony przez Sąd stan faktyczny, co w konsekwencji doprowadziło Sąd do błędnego ustalenia, że sytuacja finansowa pozwanej w roku 2014 uległa poprawie, gdyż starty nie rosły, podczas gdy z zeznań samego świadka U. A. wynika, że była ona księgową jedynie w okresie od stycznia 2014 roku do września 2014 roku, a co za tym idzie - jej zeznania odnośnie do sytuacji finansowej pozwanej spółki w okresie bezpośrednio poprzedzającym rozwiązanie z powodem umowy o pracę należało uznać za niewiarygodne, gdyż świadek ten nie mógł mieć wiedzy na temat faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności, zważywszy iż podstawę decyzji pracodawcy mogły stanowić jedynie okoliczności o których powziął wiedzę w terminie do 30 dni przed jej podjęciem;
- 6) naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 233 § 1 k.p.c., poprzez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczeniem życiowym, wybiórczą ocenę materiału dowodowego polegającą na pominięciu w dokonywanych rozważaniach twierdzeń powoda sformułowanych we wnioskach dowodowych zawartych w pozwie, co skutkowało przyjęciem, że pozwana naruszyła dyspozycję art. 30 § 4 k.p., podczas gdy z treści samych tez i wniosków dowodowych wskazanych m.in. w pkt 5-7 pozwu wynika, że powód miał pełną świadomość przyczyn rozwiązania z nim umowy o pracę;
- 7) naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 233 § 1 k.p.c., poprzez wybiórcze, a nie wszechstronne rozpatrzenie materiału dowodowego i oparcie rozstrzygnięcia jedynie o dowody pasujące do wersji wydarzeń przyjętej przez Sąd, z całkowitym pominięciem dowodów świadczących na niekorzyść powoda, m.in. protokołów obrad Rady Nadzorczej (...)", podczas gdy przy prawidłowym rozpatrzeniu materiału dowodowego należało dojść do wniosku, że powód nie informował w sposób rzetelny o sytuacji finansowej pozwanej spółki, spółdzielni a przeciwnie wprowadzał członków Rady Nadzorczej jedyniego wspólnika spółki w błąd, w tym m.in., co do rzeczywistej sytuacji finansowej pozwanej, sytuacja finansowa pozwanej 2) nie ulegała poprawie, a w konsekwencji - przyjęcie, że istniały podstawy rozwiązania z powodem umowy o pracę w trybie art. 52 k.p.
- 8) naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 219 k.p.c., poprzez bezpodstawne połączenie do łącznego rozpoznania spraw przeciwko pozwanym.

W związku z powyższym pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w części zasądzającej od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3000 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie wraz z odsetkami ustawowymi od 14 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz rozstrzygającej o kosztach postępowania i nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności (to jest w zakresie pkt II, IV, VI oraz VIII wyroku), zniesienie postępowania od 7 kwietnia 2015 r. oraz przekazanie sprawy w zaskarżonej części sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego

wyroku w części zasądzającej od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3000 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie wraz z odsetkami ustawowymi od 14 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz rozstrzygającej o kosztach postępowania i nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności (to jest w zakresie pkt II, IV, VI oraz VIII wyroku) oraz przekazanie sprawy w zaskarżonej części sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z oświadczenia o rezygnacji z funkcji Prezesa Zarządu z 7 kwietnia 2015 r. w celu wykazania braku organu uprawnionego do reprezentowania pozwanej, dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z rachunku zysków i strat za okres bieżący w celu wykazania zasadności wniosku o zwolnienie pozwanej od kosztów sądowych, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wedle norm przepisanych, zwolnienie pozwanej od kosztów sądowych, w szczególności opłaty od apelacji, w całości.

5. odpowiedź na apelację

Powód G. K. w odpowiedzi na apelację wniósł o ich oddalenie oraz zasądzenie kosztów procesu.

6. wyrok Sądu I instancji w sprawie XXI Pa 197/19

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w W. VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 12 listopada 2018 r. zasądził od (...)” w W. na rzecz G. K. 45.000 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia wraz z odsetkami ustawowymi od 15 kwietnia 2015 r. do dnia zapłaty oraz zasądził od (...)” w W. na rzecz G. K. 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

7. ustalenia stanu faktycznego Sądu Rejonowego w sprawie XXI Pa 197/19

G. K. był zatrudniony w (...)” w W. od 13 marca 2011 r. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, na stanowisku Członka Zarządu i Głównego Specjalisty ds. (...), (...) i (...), za wynagrodzeniem zasadniczym (...) zł.

Na mocy porozumienia zmieniającego zawartego 30 marca 2012 r. pracodawca powierzył powodowi obowiązki na stanowisku Prezesa Zarządu, za wynagrodzeniem zasadniczym (...) zł. Zgodnie z postanowieniami powyższego porozumienia powód pełniąc obowiązki na stanowisku Prezesa Zarządu był zobowiązany do zarządzania Spółdzielnią we wszystkich aspektach jej funkcjonowania w sposób uczciwy i profesjonalny przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań prawnych, operacyjnych oraz dobrych obyczajów.

W dacie obejmowania funkcji Prezesa Zarządu Spółdzielni, strona pozwana była w trudnej sytuacji finansowej.

Od 1 stycznia 2015 r. wynagrodzenie powoda wynosiło (...) zł.

Zgodnie z polityką obowiązującą w spółdzielni raz w miesiącu odbywały się posiedzenia Rady Nadzorczej, w których jako prezes zarządu uczestniczył także powód. Każdorazowo podczas posiedzeń omawiana, była bieżąca sytuacja finansowa Spółdzielni. Powód nigdy nie odmówił uczestnictwa w posiedzeniach rady nadzorczej, odpowiadał na pytania i przedstawiał żądane informacje.

Na posiedzeniu rady nadzorczej 15 grudnia 2014 r. powód informował, że zaległości płatnicze, należności przeterminowane, kontrahentów dla grupy (...) na 10 grudnia 2014 r. wynoszą wraz z należnościami drobnymi ogółem (...) zł. Ponadto zobowiązania grupy (...) wobec ich kontrahentów wynikające z faktur przeterminowanych stanowią kwotę (...) zł, zaś z faktur terminowych wynoszą (...) zł. Na posiedzeniu poruszono także kwestię sprzedaży lokalu użytkowego stanowiącego własność Spółdzielni, przy ul. (...) w W.. Prezes zarządu oświadczył wówczas, że sprzedaż powinna nastąpić za około sześć tygodni.

17 grudnia 2014 r. działający w imieniu strony pozwanej, prezes zarządu – G. K. zawarł z M. N. przedwstępną warunkową umowę sprzedaży lokalu przy ul. (...) w W. za cenę w kwocie (...) zł powiększoną o podatek od towarów i usług (...) w wysokości 23% tj. w kwocie brutto (...) zł. Strony ustaliły, że ustalona cena zostanie zapłacona w następujący sposób: część ceny (...) zł zostanie zapłacona przez kupującą przelewem na rachunek bankowy wskazany

przez powoda w dwóch częściach w następujących terminach: (...) zł w terminie do 19 grudnia 2014 r.; (...) zł w terminie dwóch dni od dnia okazania kupującej odpisu księgi wieczystej prowadzonej dla przedmiotowego prawa; pozostała część ceny w kwocie (...) zł zostanie zapłacona przelewem w terminie 7 dni roboczych od dnia zawarcia umowy przyrzeczonej przelewem na wskazany przez powoda rachunek bankowy.

Od dnia podpisania powyższej umowy przedwstępnej, była ona dostępna w dziale administracyjnym strony pozwanej. Każdy z członków rady nadzorczej spółdzielni miał swobodny dostęp do dokumentu i mógł się zapoznać z jego treścią.

W celu polepszenia złej sytuacji ekonomicznej spółdzielni i pozyskania środków finansowych na pokrycie części z jej zobowiązań, w trakcie sprawowania przez powoda funkcji prezesa zarządu doszło do sprzedaży 5 nieruchomości stanowiących własność strony pozwanej. Jedną z tych nieruchomości była przychodnia przy ul. (...) w W.. Decyzję o sprzedaży przychodni podjęli poprzez głosowanie wszyscy członkowie rady nadzorczej.

Chęć nabycia lokalu przy ul. (...) w W. wyraziły dwie osoby, z czego jedna z nich złożyła ofertę gotówkową, która była niższa zaś drugą ofertę bezgotówkową wyższą. Powód jako osoba decyzyjna w tej sprawie podjął decyzję o wyborze oferty wyższej, mimo że do jej realizacji doszło na początku marca 2015 r., a w przypadku drugiej z ofert do sprzedaży mogło dojść w styczniu 2015 r.

Inną z prób poprawienia złej sytuacji materialnej spółdzielni, podjętej przez powoda było obniżenie wynagrodzeń zasadniczych zatrudnianych pracowników.

31 grudnia 2014 r. miało miejsce kolejne cykliczne posiedzenie rady nadzorczej spółdzielni, podczas którego sytuację finansową strony pozwanej przedstawiła główna księgowa – D. K.. Zgodnie z przedstawionym przez nią stanem zobowiązań grupy (...) na dzień 29 grudnia 2014 r. zobowiązania te wynosiły ogółem (...) zł, z czego faktury (...) plus VAT (...)(...) zł i V. U. (...) zł. Wobec trudnej sytuacji finansowej spółdzielni podjęto decyzję o konieczności zwołania walnego zgromadzenia członków. Ponadto Prezes Zarządu poinformował zebranych o wynegocjowanej cenie za lokal przy ul. (...) i zawarciu umowy przedwstępnej.

Na posiedzeniu rady nadzorczej 2 lutego 2015 r. ponownie poruszono temat trudnej sytuacji finansowej spółdzielni. Wskazano także, że pracownicy w grudniu 2014 roku nie otrzymali wynagrodzenia.

Uchwałą nr 1 Rada Nadzorcza (...)” w W. z 19 lutego 2015 r. odwołała G. K. z funkcji Prezesa Zarządu oraz członkostwa w Zarządzie Spółdzielni U.S. (...). W punkcie II powyższej uchwały Rada Nadzorcza upoważniła dwóch ze swoich członków – I. M. oraz E. O. do natychmiastowego rozwiązania stosunku pracy z powodem w trybie dyscyplinarnym. Natomiast funkcję p.o. Prezesa Zarządu powierzono J. G..

W piśmie z 19 lutego 2015 r. działając w imieniu strony pozwanej I. M. i E. O., będące członkami rady nadzorczej spółdzielni, złożyły G. K. oświadczenie woli o rozwiązaniu z nim stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia w trybie art. 52 k.p. z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Jak wskazał pracodawca ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych polegało na: doprowadzeniu spółdzielni do utraty płynności finansowej, a także braku perspektyw rozwoju działalności, w szczególności doprowadzenie do utraty płynności finansowej pomimo sprzedaży części majątku spółdzielni, czego skutkiem jest niemożliwość dokonywania wypłat na rzecz pracowników spółdzielni oraz ogromne zaległości w regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów pracodawcy oraz na świadomym wprowadzaniu członków spółdzielni i rady nadzorczej w błąd, poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności, w tym dotyczących nieuregulowania wielotysięcznych zobowiązań z narażeniem przez to ekonomicznego interesu bezpieczeństwa prawnego spółdzielni w tym również podanie nieprawidłowych danych obejmujących daty wpływu środków pieniężnych dokonywanych transakcji (sprawa sprzedaży przychodni przy ul. (...) w W.). Pismo zawierało pouczenie o prawie do wniesienia odwołania do sądu pracy.

Wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wynosiło (...) zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wnioski konstruując w szczególności w oparciu o złożone do akt dokumenty, w tym dokumenty prywatne oraz akta osobowe powoda. Sąd uznał, że dokumenty przedłożone przez strony niniejszego postępowania stanowią materiał dowodowy obiektywny i w pełni wiarygodny.

Sąd oparł się ponadto na zeznaniach świadków: U. A., M. K., K. K. (1), E. O., D. K., A. S. oraz na podstawie przesłuchania stron: powoda G. K. i przesłuchanego w charakterze strony pozwanej prezesa zarządu spółdzielni – A. N..

Oceniając zeznania słuchanych w sprawie świadków Sąd co do zasady uznał je za wiarygodne, gdyż są one jasne, logiczne i rzeczowe, uzupełniają się wzajemnie, a nadto korespondują z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Niemniej jednak Sąd nie podzielił twierdzeń świadka E. O. jakoby sytuacja finansowa spółdzielni dramatycznie się zmieniła, z uwagi na brak środków pieniężnych na terminową wypłatę wynagrodzeń za grudzień 2014 roku. Jak wynika bowiem z zeznań wszystkich pozostałych świadków, w tym także z zeznań świadka E. O. sytuacja finansowa strony pozwanej od początku objęcia przez powoda funkcji prezesa zarządu, była trudna.

Odnosząc się do przesłuchania powoda Sąd ocenił jego wiarygodność na podstawie analizy całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie. Sąd na tej podstawie doszedł do przekonania, że przesłuchanie powoda zasługiwało na wiarę jedynie w takim zakresie, w jakim pozostawało w korelacji z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym sprawy. Sąd walorem wiarygodności w szczególności obdarzył zeznania powoda w zakresie w jakim podawał on, że na bieżąco informował członków rady nadzorczej o sytuacji finansowej spółdzielni, niniejsze potwierdzają również protokoły z posiedzeń rady nadzorczej.

Przechodząc do oceny wiarygodności i mocy dowodowej przesłuchania w charakterze strony pozwanej A. N., Sąd miał na uwadze sprzeczności w jego zeznaniach albowiem początkowo wskazywał on, że do 2015 roku nie posiadał wiedzy o sytuacji finansowej strony pozwanej, następnie zaś twierdził że „do 2010 roku firma dobrze prosperowała, miała nadwyżki gotówki, kontrakty, dobrze funkcjonowała. Później już było coraz gorzej” (k. 558). Z uwagi na powyższe Sąd uznał przesłuchanie pozwanego, jako w niewielkim stopniu przydatne dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 217 § 2 k.p.c. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Stosownie zaś do treści § 3 Sąd pomija twierdzenia i dowody, jeżeli są powoływane jedynie dla zwłoki lub okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. Z uwagi na powyższe Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika strony pozwanej zgłoszone na ostatnim terminie rozprawy, o dopuszczenie dowodu z dokumentów dotyczących sprawozdań finansowych za lata 2012-2014 oraz dotyczących wykonywania funkcji prezesa zarządu przez powoda.

Jak stanowi natomiast art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Wobec powyższego Sąd Rejonowy postanowił oddalić wniosek dowodowy pełnomocnika powoda o dopuszczenie dowodu z wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie I Wydział Cywilny, sygn. akt sprawy I C 1378/16.

8. ocena prawna Sądu I instancji w sprawie XXI Pa 197/19

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

Powód w toku niniejszego postępowania domagał się zasądzenia od strony pozwanej odszkodowania z uwagi na nieuzasadnione rozwiązanie z nim stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia.

W myśl art. 30 § 1 pkt 3 k.p. umowa o pracę rozwiązuje się przez oświadczenie jednej ze stron bez zachowania okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia). Pracodawca, podejmując decyzję o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, składa pracownikowi stosowne oświadczenie. Treść art. 30 § 3 k.p. stanowi, iż oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinno nastąpić na piśmie. Zgodnie z wolą ustawodawcy, wyrażoną w art. 30 § 4 k.p., w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony lub o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie lub rozwiązanie umowy. Ponadto, w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę lub jej rozwiązaniu bez wypowiedzenia powinno być zawarte pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie odwołania do sądu pracy (art. 30 § 5 k.p.).

Rozwiązanie umowy o pracę z winy pracownika jest najbardziej drastycznym sposobem zakończenia stosunku pracy. Dlatego w piśmie zawierającym oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę z winy pracownika, pracodawca powinien konkretnie i precyzyjnie wskazać przyczynę, tak aby w toku postępowania sądowego pracownik mógł podjąć rzeczową obronę przed stawianymi mu zarzutami. Jak wynika z orzecnictwa Sądu Najwyższego wskazanie w pisemnym oświadczeniu pracodawcy przyczyny uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę na podstawie art. 52 k.p. przesądza o tym, że spór przed organami orzekającymi toczy się tylko w granicach zarzutu skonkretyzowanego w pisemnym oświadczeniu, a zakład pracy pozbawiony jest możliwości powoływania się w toku postępowania na inne przyczyny, które również mogłyby uzasadniać tryb zwolnienia z pracy przewidziany w art. 52 k.p. (wyrok SN z 3 września 1980 r., I PRN 86/80, Sł. Prac. 1981, nr 8, s. 12).

Zgodnie z dyspozycją art. 52 § 1 pkt 1 k.p. pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych.

Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika nie może nastąpić po upływie 1 miesiąca od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy, o czym stanowi art. 52 § 2 k.p.

Rozwiązanie przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia będące czynnością prawną jednostronną ma zastosowanie do wszystkich rodzajów umów o pracę. Sąd Najwyższy postrzega rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 k.p., jako nadzwyczajny sposób rozwiązania stosunku pracy, które winno być stosowane przez pracodawcę wyjątkowo i z ostrożnością. Rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 k.p. pociąga za sobą niekorzystne konsekwencje dla pracownika, który legitymując się świadectwem pracy tej treści napotykać będzie większe niż normalnie trudności w znalezieniu nowej pracy, ponieważ sposób ustania stosunku pracy jest uwidoczniiony w świadectwie pracy zgodnie z art. 97 § 2 k.p. Musi być uzasadnione szczególnymi okolicznościami, które w zakresie winy pracownika polegają na jego złej woli lub rażącym niedbalstwie, a nie na błędnym przekonaniu o działaniu w interesie pracodawcy (wyrok SN z 2 czerwca 1997 r., I PKN 193/97, OSPiKA 1998/9/269).

Zgodnie z poglądem dominującym, stosowanie przez pracodawcę art. 52 § 1 pkt 1 k.p. uzasadnia tylko ciężkie naruszenie i to podstawowych obowiązków pracowniczych. Wprawdzie ustawodawca nie sprecyzował w kodeksie pracy pojęcia zawinionego naruszenia obowiązków pracowniczych, wydaje się jednak, że przy ustaleniu ciężkości ich naruszenia winien być brany pod uwagę stopień winy pracownika, intensywność i jej nasilenie (umyślność lub rażące niedbalstwo – wyrok SN z 21 lipca 1999 r., I PKN 169/99, OSNAPiUS 2000/20/746), intencje pracownika, pobudki jego działania – to elementy podmiotowe. Sąd Najwyższy przyjął, że czyn pracownika uznaje się za bezprawny, gdy jest sprzeczny z jego obowiązkami, wynikającymi ze stosunku pracy, natomiast winę można przypisać pracownikowi wówczas, gdy jego stosunek psychiczny do czynu (stanowiącego działanie lub zaniechanie) jest świadomy, jak również gdy pracownik, mając świadomość szkodliwości skutku swojego postępowania, celowo do niego zmierza lub co najmniej na ów skutek się godzi. W konsekwencji o zakwalifikowaniu działania lub zaniechania pracownika jako odpowiadającego art. 52 § 1 pkt 1 k.p. nie decyduje wysokość szkody majątkowej, lecz okoliczność, że postępowanie pracownika przedmiotowo bezprawne i podmiotowo zawinione – stanowi zagrożenie interesów pracodawcy (wyrok SN z 23 września 1997 r., I PKN 274/97, OSNAPiUS 1998/13/396).

Z reguły punktem wyjścia oceny podstawowych obowiązków pracownika jest art. 100 k.p. Za podstawowe należy uznać obowiązki wymienione w art. 100 § 2 k.p. (katalog otwarty), jak również i te, które zgodnie z art. 104 k.p., art. 104¹ § 1 k.p., określone są w regulaminie pracy. Ustalenie zakresu podstawowych obowiązków pracownika, sposobu ich naruszenia oraz stopnia zawinienia w ich niewykonywaniu lub nienależytym wykonywaniu, jest warunkiem prawidłowej oceny czy naruszenie tych obowiązków było przyczyną uzasadniającą rozwiązanie przez pracodawcę stosunku pracy bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. (wyrok SN z 28 października 1998 r., I PKN 400/98, OSNAPiUS 1999/23/752).

W myśl art. 100 § 1 k.p. pracownik jest obowiązany wykonywać pracę sumiennie i starannie oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa lub umową o pracę.

Zgodnie natomiast art. 100 § 2 k.p. pracownik jest obowiązany w szczególności: przestrzegać czasu pracy ustalonego w zakładzie pracy (pkt 1), przestrzegać regulaminu pracy i ustalonego w zakładzie pracy porządku (pkt 2), przestrzegać przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów przeciwpożarowych (pkt 3), dbać o dobro zakładu pracy, chronić jego mienie oraz zachować w tajemnicy informacje, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę (pkt 4), przestrzegać tajemnicy określonej w odrębnych przepisach (pkt 5), przestrzegać w zakładzie pracy zasad współżycia społecznego (pkt 6).

Podkreślenia wymaga, że w sprawach dotyczących rozwiązania umowy o pracę w trybie dyscyplinarnym, obowiązek udowodnienia zawinionego zachowania lub braku działania pracownika spoczywa na pracodawcy. W tym zakresie obowiązuje zatem ogólna reguła dowodowa z art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p.

Odnosząc powyższe do okoliczności mających znaczenie w rozpatrywanej sprawie Sąd Rejonowy stwierdził, że strona pozwana w piśmie z 19 lutego 2015 r. rozwiązała z powodem stosunek pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia, jako przyczynę podając ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych mających polegać na: doprowadzeniu spółdzielni do utraty płynności finansowej, a także braku perspektyw rozwoju działalności, w szczególności doprowadzenie do utraty płynności finansowej pomimo sprzedaży części majątku Spółdzielni, czego skutkiem jest niemożliwość dokonywania wpłat na rzecz pracowników spółdzielni oraz ogromne zaległości w regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów pracodawcy oraz na świadomym wprowadzaniu członków spółdzielni i rady nadzorczej w błąd, poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności, w tym dotyczących nieuregulowania wielotysięcznych zobowiązań z narażeniem przez to ekonomicznego interesu bezpieczeństwa prawnego Spółdzielni w tym również podanie nieprawidłowych danych obejmujących daty wpływu środków pieniężnych dokonywanych transakcji (sprawa sprzedaży przychodni przy ul. (...) w W.).

W pierwszej kolejności wobec podnoszenia przez powoda, że do złożenia powyższego oświadczenia przez stronę pozwaną doszło z przekroczeniem terminu zawitego określonego w art. 52 § 2 k.p. wynoszącego jeden miesiąc od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę, Sąd Rejonowy rozważył słuszność powyższego twierdzenia.

Oceniając wskazane przez stronę pozwaną przyczyny rozwiązania umowy o pracę Sąd doszedł do przekonania, że nie wykazała ona, aby dochowała powyższego terminu w przypadku pierwszego ze stawianych powodowi zarzutów tj. doprowadzenia Spółdzielni do utraty płynności finansowej.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że cyklicznie, co miesiąc od daty objęcia przez powoda stanowiska prezesa zarządu tj. od 2013 roku, odbywały się posiedzenia rady nadzorczej spółdzielni, podczas których omawiana była sytuacja finansowa strony pozwanej. Jak wynika z protokołów powyższych posiedzeń, powód na każdym spotkaniu informował członków rady nadzorczej o zyskach i stratach spółdzielni, zaległościach płatniczych, należnościach przeterminowanych oraz bieżących. Członkowie rady nadzorczej mieli możliwość zadawania pytań, co też czynili, na które to pytania powód każdorazowo udzielał odpowiedzi. Ponadto jak wynika z zeznań świadka E. O., jak również z przesłuchania samego powoda, już w dacie powierzenia mu obowiązków na stanowisku prezesa zarządu pozwanej spółdzielni, była ona w trudnej sytuacji ekonomicznej. Od samego początku sprawowania przez powoda

powyższej funkcji, strona pozwana miała problemy z płynnością finansową i nie regulowała swoich zobowiązań na bieżąco. Logicznym jest więc fakt, że w przypadku braku uiszczania bieżących należności w terminie, i z każdym miesiącem powstawania nowych zobowiązań, płynność ta ulegała pogorszeniu. Strona pozwana utraty płynności finansowej upatrywała w nieterminowej wypłacie wynagrodzeń zatrudnianych przez nią pracowników, należnych im za pracę w grudniu 2014 r. W ocenie strony pozwanej to właśnie to wydarzenie stanowiło drastyczne pogorszenie sytuacji finansowej Spółdzielni. Niemniej jednak w ocenie Sądu Rejonowego, sytuacja ta trwała nieprzerwanie od 2013 r., i niezależnie od podejmowanych przez powoda działań naprawczych stale pogłębiała się, skutkując utratą płynności finansowej pozwanej spółdzielni, o czym była ona na bieżąco informowana podczas comiesięcznych posiedzeń rady nadzorczej, w tym również przez cały 2014 r. Zdaniem Sądu Rejonowego od grudnia 2014 r. do 19 lutego 2015 r. sytuacja finansowa pozwanej nie zmieniła się – nadal pozwana miała trudności ze spłatą swoich bieżących zobowiązań. Pozwana nie prowadziła również żadnego postępowania wyjaśniającego odnośnie zachowań powoda, która mogłoby uzasadnić złożenie oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia dopiero 19 lutego 2015 r.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy uznał, że do czynienia powodowi zarzutu doprowadzenia spółdzielni do utraty płynności finansowej w oświadczeniu o rozwiązaniu z nim stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia 19 lutego 2015 r., doszło z uchybieniem miesięcznego terminu określonego w art. 52 § 2 k.p.

Uchybienie terminowi miesięcznemu z art. 52 k.p. powoduje, że nie ma konieczności analizowania wskazanych przyczyn rozwiązania umowy o pracę. Nie mniej jednak w toku postępowania strona pozwana nie tylko nie wykazała, że do złożenia oświadczenia doszło z zachowaniem miesięcznego terminu, ale również aby wskazane przyczyny w gruncie rzeczy miałyby być uzasadnione, pomimo, że zgodnie z art. 6 k.c. na niej spoczywał ciężar dowodu wykazania prawdziwości przyczyn.

W toku postępowania strona pozwana nie wykazała żadnej ze wskazanych przyczyn rozwiązania umowy o pracę jako przyczyn naruszenia przez powoda podstawowych obowiązków pracowniczych. Powołani świadkowie w sprawie wprawdzie potwierdzali pewne okoliczności zarzutów jednak wszyscy świadkowie zgodnie zeznawali, że sytuacja finansowa spółdzielni była znana.

Sąd Rejonowy wskazał, iż stosowanie przez pracodawcę art. 52 § 1 pkt 1 k.p. uzasadnia tylko ciężkie naruszenie i to podstawowych obowiązków pracowniczych. W przedmiotowej sprawie trudno przypisać jakiegokolwiek czynny powodowi, które nacechowane byłyby złą wolą czy wskazywały na winę powoda w powstaniu niekorzystnej sytuacji finansowej pozwanej. Jak wykazało postępowanie dowodowe w przedmiotowej sprawie pozwana Spółdzielnia znajdowała się w trudnej sytuacji finansowej już w momencie wyboru powoda na prezesa zarządu. Ponadto powód był w stałym kontakcie z Radą Nadzorcza pozwanej, informował ja o swoich działaniach i planach, a to właśnie Rada Nadzorcza podejmowała uchwały, w tym dotyczące powołania i odwołania powoda z funkcji prezesa zarządu, tym samym niewątpliwie miała realny wpływ na podejmowane przez powoda działania czy też składane przez niego dokumenty sprawozdawcze. Powód nie podejmował bowiem działań, o których Rada Nadzorcza nie byłaby poinformowana oraz których nie zaakceptowała. Ponadto rzeczywiście miało miejsce jednorazowe opóźnienie w wypłacie wynagrodzeń dla pracowników, ale nie można w tym przypadku mówić o „niemożności wypłat na rzecz pracowników”, gdyż ostatecznie wypłaty takie zostały dokonane w momencie przelania środków ze sprzedaży nieruchomości.

Przechodząc do oceny zasadności drugiej ze wskazanych w oświadczeniu pozwanej, przyczyn rozwiązania stosunku pracy z powodem, a sformułowanej jako świadome wprowadzanie członków spółdzielni i rady nadzorczej w błąd, poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności, w tym dotyczących nieuregulowania wielotysięcznych zobowiązań z narażeniem przez to ekonomicznego interesu bezpieczeństwa prawnej w tym również podanie nieprawidłowych danych obejmujących daty wpływu środków pieniężnych dokonywanych transakcji (sprawa sprzedaży przychodni przy ul. (...) w W.), Sąd Rejonowy doszedł do przekonania że w świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, okazała się ona być nieprawdziwa.

Jak wynika z treści protokołu z posiedzenia rady nadzorczej z 31 grudnia 2014 r., powód udzielając odpowiedzi na pytanie przewodniczącej – E. O. poinformował zebranych członków o zawarciu 17 grudnia 2014 r. przedwstępnej umowy sprzedaży lokalu przy ul. (...) w W. oraz o wynegocjowanej cenie. Ponadto jak zeznał świadek K. K. (3), akt notarialny zawierający powyższą umowę został przekazany przez prezesa do oddziału administracyjnego spółdzielni gdzie w przypadku wyrażenia chęci przez któregokolwiek członka rady nadzorczej, mógł zostać udostępniony, a jego treść nie stanowiła tajemnicy.

Zarówno z zeznań słuchanych w sprawie świadków, jak również z załączonych przez strony dokumentów nie wynika by powód udzielał jakichkolwiek, nieprawidłowych informacji w tym zakresie, jak również w zakresie nieterminowego regulowania zobowiązań. Nie można także przypisywać mu winy, w nieterminowym uiszczeniu przez kupującego ustalonej ceny, bowiem powód swoim zachowaniem w żaden sposób nie przyczynił się do tego. Także powoływanie się przez stronę pozwaną na dokonanie przez powoda wyboru oferty bezgotówkowej, i w związku z tym późniejsze otrzymanie środków pieniężnych ze sprzedaży przychodni przy ul. (...) w W., nie stanowi w ocenie Sądu dowodu o świadomym wprowadzaniu członków rady nadzorczej w błąd w tym zakresie.

Reasumując Sąd Rejonowy uznał, że powyższa przyczyna rozwiązania stosunku pracy z powodem bez zachowania okresu wypowiedzenia, nie zaistniała w związku z czym jako nieprawdziwa nie mogła uzasadniać rozwiązania z nim stosunku pracy. Nadto, Sąd doszedł do przekonania że nawet gdyby uznać tę przyczynę za prawdziwą to nie można jej przypisać charakteru ciężkiego uzasadniającego sięgnięcie przez pracodawcę do najbardziej drastycznego sposobu zakończenia stosunku pracy tj. bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Uwzględniając całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego i stan faktyczny sprawy, który doprowadził stronę pozwaną do złożenia oświadczenia woli o rozwiązaniu z powodem stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia, Sąd stwierdził, że w kontekście pierwszej z określonych w nim przyczyn doszło do przekroczenia terminu zawitego z art. 52 § 2 k.p., zaś druga przyczyna wobec braku wykazania jej prawdziwości nie mogła stanowić podstawy dla złożonego powodowi oświadczenia woli.

Z powyższych względów, Sąd uznał rozwiązanie umowy o pracę z powodem za nieuzasadnione i na podstawie art. 56 k.p. w zw. z art. 58 k.p. zasądził od strony pozwanej na jego rzecz odszkodowanie w dochodzonej przez powoda wysokości tj. w kwocie 45.000 zł, o czym orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku. .

O odsetkach ustawowych za opóźnienie w zapłacie zasądzonej powyżej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Na podstawie art. 300 k.p. powyższe regulacje stosuje się także do stosunku pracy.

Z uwagi na powyższe Sąd zasądził zapłatę ww. kwoty wraz z odsetkami liczonymi zgodnie z żądaniem powoda G. K..

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Rejonowy orzekł w punkcie II sentencji wyroku zgodnie z dyspozycją art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi że strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zgodnie z regulacją art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Na koszty celowej obrony strony pozwanej, którymi należało obciążyć powoda składają się koszty wynagrodzenia pełnomocnika procesowego, będącego adwokatem, ustalonego na podstawie § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2016. poz. 1668 z późn. zm.).

Wynagrodzenie pełnomocnika powoda stanowiło sumę stawek minimalnych za I i II instancję, która wyniosła 360 zł (180 zł +180 zł).

Sąd Rejonowy podzielił ugruntowane stanowisko Sądu Najwyższego, że w sprawie toczącej się na skutek odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony należy przy zasądzeniu kosztów zastępstwa prawnego przyjmować podstawę prawną z § 11 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (analogicznie w niniejszej sprawie na podstawie § 9 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów), niezależnie od wyboru żądania. Stawka minimalna opłat za czynności adwokata lub radcy prawnego powinna być taka sama zarówno w sprawie o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne (o przywrócenie do pracy), jak i w sprawie o odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę albo z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia. W każdej z tych spraw rodzaj i stopień zawłości sprawy oraz wymagany i niezbędny nakład pracy pełnomocnika jest taki sam, niezależnie od wybranego przez pracownika lub uwzględnionego przez sąd pracy z urzędu alternatywnego roszczenia (postanowienie SN z 13 marca 2012 r., II PZ 3/12, LEX nr 1168871).

Sąd Rejonowy podkreślił, że w niniejszej sprawie mając na uwadze treść wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 30 marca 2017 r. uchylającego orzeczenie Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza z dnia 16 lipca 2015 roku jedynie w punkcie I i III, wyrokował tylko w tym zakresie.

9. *apelacja pozwanej (...)*” w W. w sprawie XXI Pa 197/19

Pozwana w apelacji zaskarżyła wyrok w całości, zarzucając:

I. naruszenie przepisów postępowania cywilnego:

1) art. 217 § 3 w zw. z art. 227 k.p.c. przez uznanie, że wniosek dowodowy pozwanej o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu ze sprawozdań finansowych (...)” za lata 2012-2014, na okoliczność wykonywania funkcji Prezesa Spółdzielni przez G. K., został zgłoszony gdy okoliczności sporne zostały wcześniej dostatecznie wyjaśnione, jak również, iż został on powołany dla zwłoki, w sytuacji gdy przedmiotowy wniosek dowodowy z dokumentu żadnej zwłoki w rozpoznaniu sprawy me powodował miał służyć wykazaniu, iż G. K. służył wyjaśnieniu okoliczności istotnych dla sprawy czyli skali zmarnotrawienia majątku Spółdzielni w czasie kiedy jej sprawami zarządzał powód; co prowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego sprawy i miało istotne znaczenie dla jej rozstrzygnięcia;

2) art. 217 § 1 i 2 w zw. z art. 227 k.p.c. przez niedopuszczenie zgłoszonego prawidłowo przez pozwaną dowodu z wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie I Wydziału Cywilnego, sygn. akt I C 1378/16, pomimo, iż dotyczy on okoliczności mających istotne znaczenie dla sprawy, tj. wykonywania funkcji Prezesa Spółdzielni przez G. K., co prowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego sprawy i w oczywisty sposób wpłynęło na rozstrzygnięcie sprawy;

3) art. 233 § 1 i 2 i art 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na zupełnym pominięciu dla oceny materiału dowodowego sprawy, faktów świadczących o tym, iż powód prowadził sprawy Spółdzielni w sposób nieprawidłowy, a w szczególności iż nie poinformował Rady Nadzorczej Spółdzielni o rzeczywistej sytuacji finansowej a przeciwnie zatajał wiele istotnych informacji a inne przedstawiał nierzetelnie, a w konsekwencji błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji zarówno na etapie subsumpcji, jak i wyrokowania, że nie wystąpiły okoliczności uzasadniające rozwiązanie umowy o pracę z powodem z winy pracownika, tj. ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych przez powoda, co prowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego sprawy i miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy,

4) art. 233 § 1 w zw. z art. 299 i art. 300 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, wyrażające się w odmowie uznania wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom Prezesa (...), przesłuchanego w charakterze pozwanej jedynie dlatego, że wypowiadał się o sytuacji finansowej strony w okresie przed 2015 r., mimo, że wcześniej wspominał, iż przed tym rokiem nic prowadził spraw Spółdzielni, co stoi w sprzeczności z logiką i zasadami doświadczenia życiowego, skoro z akt sprawy wynika niewątpliwie, że w interesującym okresie powód w sposób wyłączny był odpowiedzialny za jej sprawy zgodnie z taką logiką Sądu I instancji należałoby oddalić wszelkie dowody w sprawie inne jak wyjaśnienia powoda. W istocie rzeczy słuchany za Pozwaną prezes zarządu był w interesującym okresie pełnomocnikiem Zarządu i członkiem, więc niewątpliwie mógł posiadać istotną wiedzę co do spraw Spółdzielni w owym czasie. Zneglizowanie także tego dowodu w konsekwencji doprowadziło do rażąco błędnego ustalenia stanu faktycznego sprawy, poprzez przyjęcie, iż powód w prawidłowy sposób właściwie prowadził spraw Spółdzielni, co miało istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;

5) art. 233 § 1 w zw. z art. 52 § 2 k.p. przez sprzeczne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego wyprowadzenie z materiału dowodowego sprawy, iż Pozwana rzekomo nie dokonała rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika przed upływem miesiąca od uzyskania przez nią wiadomości o okolicznościach uzasadniających jej rozwiązanie, skutkiem czego Sąd błędnie ustalił, iż pozwana nie dotrzymała tego terminu, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego zastosowania przepisu prawa materialnego do błędnie ustalonego stanu faktycznego.

I. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 52 § 1 pkt 1 k.p. poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na tym, iż uznano, że zachowanie Powoda nie stanowiło ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych, w sytuacji, gdy prawidłowa wykładania prowadzi do wniosku, iż jego postępowanie uzasadniało rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 k.p.

Wobec powyższego na podstawie strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, o rozpoznanie przez Sąd II instancji postanowienia Sądu I instancji oddalającego wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu ze sprawozdań finansowych (...)” za lata 2012-2014 na okoliczność wykonywania funkcji prezesa spółdzielni przez G. K. oraz przeprowadzenie tego dowodu przez Sąd II instancji na podstawie art. 382 k.p.c. oraz rozpoznanie przez Sąd II instancji postanowienia Sądu I instancji oddalającego wniosek pozwanej o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie I Wydziału Cywilnego, sygn. akt I C 1378/16 na okoliczność wykonywania funkcji prezesa spółdzielni przez G. K. oraz przeprowadzenie tego dowodu przez Sąd II instancji na podstawie art. 382 k.p.c.

10. odpowiedź na apelację

Strona powodowa w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów procesu.

11. ocena prawna Sądu Okręgowego w sprawie XXI Pa 636/16

Zawarty w apelacji pozwanej (...) sp. z o.o. w W. wniosek o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania okazał się zasadny. Nie ulega bowiem wątpliwości, że nie została w sprawie rozpoznana jej istota, a tym samym spełnione zostały przesłanki do wydania rozstrzygnięcia kasatoryjnego określone w art. 386 § 4 k.p.c., zgodnie z którym poza wypadkami określonymi w § 2 i § 3 sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania istoty sprawy albo, gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Przechodząc do kwestii nierozpoznania przez Sąd pierwszej instancji istoty sprawy, wskazać należy, że kodeks postępowania cywilnego posługuje się pojęciem „istota sprawy” w wielu miejscach i w różnych kontekstach normatywnych. Niemniej jednak ilekroć ustawodawca odwołuje się do pojęcia „istota sprawy” zawsze nawiązuje do jej meritum, a więc do tych czynników postępowania, które warunkują orzeczenia o istocie żądań i twierdzeń stron. Przeważnie ustawodawca czyni to zresztą w celu odróżnienia zagadnień merytorycznych od kwestii czysto

procesowych (formalnych, incydentalnych, wypadkowych), co ma, oczywiście doniosłe znaczenie zarówno dla samej regulacji, jak i dla toku postępowania (jego skutków, doboru środków zaskarżenia, itd.). Używając pojęcia „istota sprawy” w art. 386 § 4 k.p.c., ustawodawca pozostaje konsekwentny, gdyż tu także chodzi o materialny aspekt sporu. Rzecz jednak w tym, że w unormowaniu tym ustawodawca łączy to pojęcie, czego nie czyni w innych miejscach, z pojęciem „rozpoznanie”. (...) zaś, to mówiąc najogólniej rozważenie oraz ocena poddanych przez strony pod osąd żądań i twierdzeń, a w konsekwencji załatwienie sprawy w sposób merytoryczny lub formalny, w zależności od okoliczności i procesowych uwarunkowań konkretnej sprawy. W tej sytuacji nie może budzić wątpliwości, iż „rozpoznanie istoty sprawy” jest pojęciem węższym niż rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy w ogóle, jak też, że nie może być utożsamiane, ani kojarzone z rozpoznaniem tylko kwestii formalnoprawnych. Mianowicie może ono oznaczać wyłącznie zbadanie materialnej (istotnej) podstawy żądania pozwu oraz, ewentualnie, merytorycznych zarzutów pozwanego. Zatem, a contrario, nierozpoznanie istoty sprawy to zaniechanie przez sąd tego właśnie badania (vide: wyrok SN z 23 września 1998 r., II CKN 897/97, OSNC 1999/1/22). Stąd też do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy rozstrzygnięcie Sąd I instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, gdy zaniechał on zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony, np. bezpodstawnie przyjmując, iż istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (np: wyrok SN z 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003/3/36). Reasumując, należało zatem stwierdzić, że zgodnie z wolą ustawodawcy istotę sprawy trzeba rozumieć jako jej kwintesencję, sedno dochodzonego pozwem roszczenia. Pojęcie to, o którym mowa w powołanym już wyżej art. 386 § 4 k.p.c. dotyczy przeto jej aspektu materialnego i w tej jedynie płaszczyźnie może być oceniany zarzut jej nierozpoznania. Mianowicie sytuacja taka będzie zachodzić przede wszystkim wówczas, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnej pozwu, czyli zgłoszonego roszczenia oraz, ewentualnie, merytorycznych zarzutów pozwanego. Stąd też oceny, czy Sąd I instancji rozpoznał istotę sprawy dokonuje się na podstawie analizy żądań pozwu, zarzutów pozwanym i przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę rozstrzygnięcia w kontekście materialnoprawnych zarzutów zgłoszonych przez pozwanego. Oczywiście, co należy zaakcentować, zupełnie obojętna jest przyczyna owego zaniechania, może więc tkwić zarówno w pasywności sądu, jak i w błędnym przyjęciu przesłanki niweczącej lub hamującej roszczenie.

Nie może ulegać wątpliwości, że prawidłowe rozstrzygnięcie każdej sprawy uzależnione jest od spełnienia przez sąd rozpoznający sprawę dwóch naczelných obowiązków procesowych, tj. przeprowadzenia postępowania dowodowego w sposób określony przepisami procesowymi oraz dokonania wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Rozstrzygnięcie to winno również znajdować oparcie w przepisach prawa materialnego adekwatnych do poczynionych ustaleń faktycznych. Warunki te w niniejszej sprawie nie zostały jednak spełnione. Sąd Rejonowy w sposób naruszył bowiem przepisy procesowe regulujące postępowanie dowodowe, w wyniku czego dokonał ustaleń w oparciu o materiał, który nie został w sposób prawidłowy zgromadzony, oddalając jednocześnie wnioski dowodowe zaoferowane w odpowiedzi na pozew, jak i w piśmie procesowym z 30 czerwca 2015 r.

Należy zauważyć, że przedmiotem niniejszej sprawy było ustalenie czy złożone powodowi oświadczenie o rozwiązaniu z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia było uzasadnione. Zatem, biorąc pod uwagę jednolitą linię orzecniczą Sądu Najwyższego, którą podziela również Sąd odwoławczy w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę, to na pozwanej ciążył obowiązek wykazania, że zachowała termin do złożenia tego oświadczenia oraz, że przyczyny wskazane w treści oświadczenia, uzasadniające rozwiązanie stosunku pracy z powodem, były prawdziwie i konkretne. Sąd Rejonowy pozbawił pozwaną możliwości wykazania tych okoliczności nietrafnie przyjmując, że zgłoszenie wniosków dowodowych przed terminem pierwszej rozprawy jest spóźnione i spowoduje zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

Wprawdzie nie można trafnie zarzucić Sądowi Rejonowemu popełnienia błędu od strony proceduralnej w zakresie zwrotu odpowiedzi na pozew (pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, faktycznie nie załączyła bowiem do odpowiedzi na pozew potwierdzenia nadania odpowiedzi do pełnomocnika powoda, co uzasadniało zastosowanie art. 132 § 1 k.p.c.), to jednak oddalenie wniosków dowodowych zawartych w piśmie procesowym z 30 czerwca 2015 r. należy określić jako błędne. Tak rygorystyczne i formalistyczne podejście Sądu Rejonowego nie mogło zostać zaakceptowane w przedmiotowej sprawie. Przedmiotem dowodu są bowiem fakty mające dla sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.). Sąd może wprawdzie pominąć dowody spóźnione (art. 207 §

6 k.p.c.), jednak nie powinien tego czynić bezrefleksyjnie i automatycznie dyskwalifikować takich dowodów, tylko z uwagi na fakt zwrotu odpowiedzi na pozew. Podkreślenia wymaga, że wnioski te zostały od razu ponowione przez stronę pozwaną, a wobec braku zaawansowania sporu sądowego (strony pozostawały przed pierwszym terminem rozprawy) nie można zasadnie przyjąć, że twierdzenia i dowody zaoferowane przez stronę pozwaną w piśmie z 30 czerwca 2015 r. spowodowałyby zwłokę w rozpoznaniu sprawy. Tego typu teza być może pozostawałaby uzasadniona na zaawansowanym etapie procesu i po długim okresie jego trwania, kiedy Sąd dysponowałby znacznym materiałem dowodowym, ale trudno zakładać, że proces musi zakończyć się na pierwszym terminie rozprawy, w sytuacji gdy zgłoszone wnioski dowodowe pozostają w ścisłym związku z istotą sprawy, a Sąd nie posiada jeszcze materiału dowodowego pozwalającego ocenić zasadność twierdzeń stron. W tych okolicznościach przeprowadzenie dowodów wnioskowanych przez strony jest wyrazem rzetelności Sądu we wszechstronnym rozpoznaniu sprawy, a wnioski wskazane w pierwszym piśmie procesowym wniesionym przed terminem pierwszej rozprawy strony nie mogą być potraktowane jako zmierzające do spowodowania zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Jako całkowicie niesłuszne Sąd Okręgowy uznał przy tym pominięcie wniosków dowodowych z dokumentów, których przeprowadzenie nie skutkowałoby jakimkolwiek opóźnieniem w rozpoznaniu sprawy, skoro zostały złożone do akt sprawy jeszcze przed pierwszym terminem rozprawy i Sąd miał możliwość zarówno zapoznania się z nimi jak i ich merytorycznej oceny.

W konsekwencji Sąd Rejonowy powinien rozważyć przydatność zawnioskowanych przez pozwaną dowodów dla ustaleniu faktów istotnych dla rozpoznania sprawy i dopiero po przeprowadzeniu rozważań w tym zakresie podjąć decyzję co do ich oddalenia bądź przeprowadzenia. Mimo, iż na sądzie nie spoczywa obowiązek przeprowadzenia wszystkich dowodów, jakie wskaże strona i nie tylko może, ale powinien pominąć te dowody, które nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, to jednak odmowa dopuszczenia określonego dowodu nie należy do swobodnego uznania Sądu. W szczególności sąd nie może pominąć środków dowodowych na wskazywane przez stronę okoliczności w przypadku, gdy nie zostały wyjaśnione sporne fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Konstatując Sąd Rejonowy na zbyt wczesnym etapie postępowania pominął wnioski dowodowe zgłoszone przez stronę pozwaną i na podstawie niepełnego materiału dowodowego wydał zaskarżony wyrok, nie rozpoznając istoty sprawy.

W ocenie Sądu odwoławczego Sąd Rejonowy na podstawie posiadanego materiału dowodowego dowolnie uznał, że powód informację uzasadniającą rozwiązanie z powodem umowy o pracę były znane znacznie wcześniej, niż na miesiąc poprzedzający wręczenie powodowi oświadczenia o rozwiązaniu z nim umowy o pracę bez wypowiedzenia. Jednakże okoliczność tą Sąd Rejonowy mógłby wyprowadzić z dowodów z zeznań świadków – członków rady nadzorczej – ewentualnie protokołów obrad rady nadzorczej. Dowody te zostały jednak pominięte przez Sąd Rejonowy, a zeznania świadków M. K. oraz K. K. (1), zdaniem Sądu Okręgowego pozostawały niewystarczające dla ustalenia decyzji pracodawcy.

Po drugie, Sąd Rejonowy wskazał, że przyczyny uzasadniające rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia zostały sformułowane przez pozwaną w sposób niedostatecznie konkretny i zrozumiały dla powoda, który nie wiedział, na czym miało polegać rzekome doprowadzenie pozwanej do utraty płynności finansowej, a także braku perspektyw rozwoju działalności ani kogo rzekomo miał świadomie wprowadzić w błąd poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności, w tym dotyczących nieuregulowania zobowiązań z narażeniem przez to ekonomicznego interesu i bezpieczeństwa prawnego pozwanej. Jednakże tego typu wnioski Sąd Rejonowy mógł poczynić, zdaniem Sądu Okręgowego, po przeprowadzeniu dowodu z przesłuchania stron lub też dowodu z zeznań świadków. Z kolei Sąd Rejonowy odstąpił nawet od przesłuchania powoda, a dokonane rozważania nie wynikają z zebranego w sprawie stanu faktycznego, a stanowią hipotezę Sądu Rejonowego nie popartą konkretnymi ustaleniami.

Z podanych wyżej względów zaskarżony wyrok nie pozwalał na merytoryczną kontrolę przez Sąd Okręgowy. Omówione uchybienia w zakresie postępowania dowodowego powodują, że wyrok został wydany bez wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy mających znaczenie dla jej rozstrzygnięcia (zarzut pozwanej). Niezasadne w okolicznościach sprawy pominięcie wniosków dowodowych powołanych przez pozwaną prowadziło w konsekwencji do niedokonania ustaleń koniecznych do rozstrzygnięcia sporu pomiędzy stronami i uniemożliwia merytoryczne rozstrzygnięcie na tym etapie postępowania.

Stosownie do przepisu art. 386 § 4 k.p.c. w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania. Brzmienie tego przepisu wskazuje na to, iż nie zachodzi obowiązek prowadzenia przez sąd drugiej instancji postępowania dowodowego zmierzającego do wyjaśnienia rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych w sytuacji, gdy sąd pierwszej instancji zaniechał rozważenia poddanych przez strony pod osąd żądań i twierdzeń, jak również, gdy pominął mogące mieć wpływ na rozstrzygnięcie meritum sporu dowody zawnioskowane przez strony dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Konieczne stałoby się wówczas wydanie orzeczenia kasatoryjnego przewidzianego, ponieważ przeprowadzenie postępowania dowodowego przez sąd odwoławczy, a następnie wydanie orzeczenia co do istoty sprawy, ograniczyłoby merytoryczne rozpoznanie sprawy do jednej instancji.

Sąd Okręgowy nie badał zasadności apelacyjnych zarzutów wobec nierozpoznania istoty sprawy przez Sąd I instancji, gdyż wydane orzeczenie nie nadawało się do kontroli instancyjnej.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji powinien, w oparciu o inicjatywę dowodową stron procesu dokonać ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sporawy, a następnie przeprowadzić wszechstronną analizę i ocenę zgromadzonego materiału dowodowego. Tylko takie ustalenia i ocena zawarte w uzasadnieniu wyroku będą mogły stanowić podstawę do ewentualnego przeprowadzenia przez Sąd Okręgowy instancyjnej kontroli zasadności i prawidłowości orzeczenia. Dopiero bowiem spełnienie tego warunku poprzez usunięcie wad wywołujących nierozpoznanie istoty sprawy stworzy gwarancje obiektywnego rozpoznania sprawy oraz da możliwość obrony stanowisk stron.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok w części dotyczącej pozwanej spółki i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Żoliborza w W., VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

12. ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego w sprawie XXI Pa 197/19

Sąd Okręgowy ustalił dodatkowo następujący stan faktyczny:

(...)” za 2014 rok miała wykazaną stratę w wysokości (...) zł, za rok 2013 (...)zł, za rok 2012 (...) zł, za rok 2011 (...) zł (sprawozdania finansowe pozwanej – k. 484-553)

13. ocena prawna Sądu Okręgowego w sprawie XXI Pa 197/19

Apelacja pozwanej spółdzielni była nieuzasadniona i podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji poczynione w toku postępowania i przyjmuje je za własne. Sąd Rejonowy w sposób wyczerpujący zgromadził materiał dowodowy, wszechstronnie rozważył wszystkie przeprowadzone dowody i w sposób zgodny z zasadami oceny materiału dowodowego wynikającymi z art. 233 § 1 k.p.c. wyprowadził wnioski, stanowiące podstawę zapadłego rozstrzygnięcia.

Wskazać trzeba, że postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów. Apelujący musi wykazać, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, że sąd naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności oraz mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy (postanowienie SN z 14 stycznia 2000 r. I CKN 1169/99, Legalis). Zarzut zatem naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli Sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki, z zasadami wiedzy, czy z doświadczeniem życiowym. Sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału zachodzi bowiem jedynie wtedy, gdy z treści dowodów wynika co innego, niż przyjął sąd, gdy pewnego dowodu nie uwzględniono przy ocenie, gdy sąd przyjął pewne fakty za ustalone, mimo, że nie zostały one w ogóle

lub niedostatecznie potwierdzone, gdy sąd uznał pewne fakty za nie udowodnione, mimo że były ku temu podstawy oraz, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego rozumowania, co oznacza, że sąd wyprowadza błędny logicznie wniosek z ustalonych przez siebie okoliczności.

W przedstawionej przez pozwaną sytuacji nie można przypisać Sądowi Rejonowemu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. albowiem, nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa wyżej. To, że pozwana inaczej ocenia okoliczności faktyczne, nie oznacza, że ocena Sądu Rejonowego dotknięta była błędem prowadzącym do zmiany wyroku. Apelująca nie zdołała zatem skutecznie zakwestionować ustaleń i rozważań Sądu Rejonowego.

Uzasadnionych podstaw nie zarzut naruszenia art. 233 § 1 i 2 i art 328 § 2 k.p.c., gdyż pozwana prowadzi jedynie polemikę z ustaleniami Sądu Rejonowego, sama z kolei nie przywołując żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń ani nie przedstawiając innych faktów niż ustalone przez Sąd I instancji.

Sądowi I instancji nie sposób przypisać naruszenia przepisu art. 217 § 2 k.p.c. poprzez pominięcie wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z wyroku Sądu Rejonowego I C 1378/16. Zawnioskowany przez pozwaną wyrok wydany w sprawie cywilnej nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Po pierwsze był on niekorzystny dla pozwanej, gdyż oddalał jej powództwo, a po drugie treść uzasadnienia tego wyroku i ustalenia w jego treści poczynione nie mogły mieć znaczenia dla niniejszej sprawy. Z tych też względów należało oddalić ten wniosek dowodowy.

Niezasadny był także zarzut w zakresie oceny zeznań reprezentanta pozwanej. Sąd Rejonowy trafnie uznał te zeznania za niewiarygodne w zakresie zarzutów stawianych powodowi, gdyż nie miały żadnego potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Nadto reprezentant pozwanej był osobą bezpośrednio zainteresowana wynikiem sprawy, dlatego też do jego zeznań należało podejść z dużą dozą ostrożności, a pozwany stosując wobec powoda dyscyplinarny tryb rozwiązania umowy o pracę winien potrafić wykazać wskazywane przyczyny na podstawie innych dowodów.

Przechodząc z kolei do oceny zastosowanego w sprawie prawa materialnego, to zgodnie z treścią art. 52 § 1 pkt 1 k.p. pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych. Ponadto art. 52 § 2 k.p. stanowi, iż rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika nie może nastąpić po upływie miesiąca od uzyskania przez pracodawcę wiadomości o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę.

W razie niespełnienia przesłanek wskazanych w cytowanych przepisach, bądź naruszenia innych przepisów regulujących rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia pracownikowi przysługują określone roszczenia względem pracodawcy, stosownie do dyspozycji art. 56 § 1 k.p. , który stanowi: pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach albo odszkodowanie. Zgodnie z art. 58 zd. 1 k.p. odszkodowanie, o którym mowa w art. 56 k.p. przysługuje w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia.

Możliwość rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia przewidziana w art. 52 k.p stanowi tryb o charakterze nadzwyczajnym. W związku z tym powinien być on stosowany przez pracodawcę wyjątkowo i ze znaczną ostrożnością, tylko w razie rażących i oczywistych uchybień pracownika.

Rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. może nastąpić wyłącznie wówczas, gdy naruszenie dotyczy podstawowych obowiązków pracownika, a ponadto ma charakter ciężki. Kodeks pracy nie zawiera katalogu określającego, na czym polega ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych. W orzecznictwie przyjmuje się, że musi to być świadome i zawinione naruszenie podstawowych obowiązków przez pracownika. Czyn taki może polegać na działaniu lub zaniechaniu. Należy zwrócić uwagę na fakt, że naruszenie powinno nieść za sobą odpowiedni ciężar gatunkowy. Ciężkie naruszenie przez pracownika zachodzi wówczas, gdy jego działanie cechuje wina umyślna lub rażące niedbalstwo. Istotne jest również, że przyczynami tzw. zwolnienia dyscyplinarnego powinny

być tylko uchybienia pracownicze, które spowodowały zagrożenie interesów lub istotną szkodę w mieniu pracodawcy (wyrok SN z 14 stycznia 2014 r., III PK 50/13, Lex nr 1448752).

Oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia musi spełniać także wymogi formalne określone przez prawo. Zgodnie z art. 30 § 4 k.p. w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca rozwiązanie umowy. Pracodawca ma obowiązek wskazać tę przyczynę w sposób konkretny, jasny i zrozumiały. Powinna być to jednocześnie rzeczywista przyczyna rozwiązania umowy o pracę. Oświadczenie pracodawcy musi być przy tym na tyle skonkretyzowane, by w danych okolicznościach faktycznych przyczyna rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia nie budziła wątpliwości (w szczególności – u zwalnianego pracownika), co do tego, z jakim konkretnie jego zachowaniem należy ją łączyć (wyrok SN z 21 marca 2001 r., I PKN 311/00, OSNAPiUS 2002/24/595). Przyczyna dyscyplinarnego zwolnienia z pracy powinna być ponadto określona w sposób, który jednoznacznie wskazuje, na czym w opinii pracodawcy polega wina pracownika (wyrok SN z 14 grudnia 1999 r., I PKN 444/99, OSNAPiUS 2001/9/313).

W przedmiotowej sprawie pracodawca rozwiązał z pracownikiem umowę o pracę bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, polegające na: doprowadzeniu spółdzielni do utraty płynności finansowej, a także braku perspektyw rozwoju działalności, w szczególności doprowadzenie do utraty płynności finansowej pomimo sprzedaży części majątku Spółdzielni, czego skutkiem jest niemożliwość dokonywania wypłat na rzecz pracowników spółdzielni oraz ogromne zaległości w regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów pracodawcy oraz na świadomym wprowadzaniu członków spółdzielni i rady NADZORCZEJ w błąd, poprzez przekazywanie nieprawidłowych informacji w zakresie dokonywanych czynności, w tym dotyczących nieuregulowania wielotysięcznych zobowiązań z narażeniem przez to ekonomicznego interesu bezpieczeństwa prawnego spółdzielni w tym również podanie nieprawidłowych danych obejmujących daty wpływu środków pieniężnych dokonywanych transakcji (sprawa sprzedaży przychodni przy ul. (...) w W.).

Odnosząc się do pierwszej przyczyny, tj. utraty płynności finansowej, to Sąd Okręgowy podzielił ustalenia Sądu Rejonowego, co do przekroczenia jednomiesięcznego terminu wskazanego w art. 52 § 2 k.p. Materiał dowodowy – zeznania E. O., protokoły z obrad rady nadzorczej – potwierdziły, że pozwana już w 2013 r. była w trudnej sytuacji finansowej i utraciła płynność finansową, gdyż nie mogła regulować na bieżąco aktualnych zobowiązań. To, że w grudniu 2014 r. pozwana nie była w stanie uregulować zobowiązań wobec pracowników, było jedynie wynikiem wcześniejszej sytuacji finansowej pozwanej. Wobec tego złożone powodowi oświadczenie z 19 lutego 2015 r. było spóźnione.

Odnosząc się do drugiej przyczyny, tj. na świadomym wprowadzaniu członków spółdzielni i rady nadzorczej w błąd, to przyczyna ta okazała się nieprawdziwa. Przede wszystkim materiał dowodowy potwierdził, że podczas posiedzenia Rady Nadzorczej pozwanej z 31 grudnia 2014 r. powód poinformował o przedwstępnej umowie sprzedaży lokalu przy ul. (...) w W. oraz o wynegocjowanej cenie. Nadto akt notarialny, zawierający powyższą umowę, został przekazany do oddziału administracyjnego pozwanej, gdzie każdy członek rady nadzorczej, mógł swobodnie zapoznać się z jej treścią.

Dodatkowo warto podkreślić, że pozwana nie udowodniła, aby powód udzielał nieprawidłowych lub nieprawdziwych informacji w zakresie sytuacji finansowej pozwanej lub sprzedaży jej majątku.

Konkludując Sąd Okręgowy uznał, że złożone powodowi oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia było nieuzasadnione, gdyż podane przyczyny uzasadniające rozwiązanie z powodem umowy o pracę, były nieprawdziwe.

Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 108 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, wskazaną w art. 98 § 1 k.p.c. Na koszty procesu składało się w przedmiotowej sprawie wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika powoda (120 zł). Zgodnie z art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata/radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata/radcę prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez Sąd osobistego stawiennictwa strony. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika

ustalono na podstawie § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Mając na uwadze całość rozważań, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanej (...)”, jako bezzasadną.